



Rapport

Vakleerkrachten bewegingsonderwijs

Afbouw van de inzet vanuit de Brede
Regeling Combinatiefuncties

Vakleerkrachten bewegingsonderwijs

Afbouw van de inzet vanuit de Brede Regeling
Combinatiefuncties

Met ondersteuning van het ministerie van VWS

Mulier Instituut

Marleen Kools

Wikke van Stam

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het Mulier Instituut.

© Mulier Instituut

Utrecht, November 2024

www.mulierinstituut.nl

info@mulierinstituut.nl

Disclaimer

U mag delen uit deze publicatie overnemen op voorwaarde van bronvermelding:
auteur(s), de titel van de publicatie en het jaar van uitgave.

Er gelden gebruiksvoorwaarden voor de foto's in deze publicatie. Neem foto's daarom niet over zonder
toestemming van het Mulier Instituut.

Over ons

Het Mulier Instituut doet sportonderzoek voor beleid en samenleving. Voor overheden, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, sportorganisaties en bedrijven onderzoeken we allerlei thema's op het gebied van sport en sportief bewegen: van de sportdeelname van (groepen) Nederlanders tot de motorische vaardigheden van kinderen, en van diversiteit en inclusie in de sport tot de economische impact van sportevenementen.

Het Mulier Instituut is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk.

Ons doel is bijdragen aan goed onderbouwd beleid, gericht op de bevordering van sport, sportief bewegen en versterking van de sportsector. Dit doen we op verschillende manieren:

We verzamelen data en monitoren de Nederlandse sportsector en beleidsprogramma's.

We ontwikkelen kennis en onderzoeksmethoden via verkennende en verdiepende studies.

We duiden onderzoeksuitkomsten en vertalen deze naar de beleidspraktijk.

We onderbouwen beleidsbeslissingen met expertise en advies.

We bieden gevraagd en ongevraagd duiding en reflectie in de rol van 'kritische vriend' van de sportsector.

We zetten ons in voor de bevordering van de sportwetenschap.

Inhoudsopgave

Vakleerkrachten bewegingsonderwijs

Samenvatting	5
1 Inleiding	6
1.1 Achtergrond	6
1.2 Doelstelling	7
1.3 Methode	7
2 Huidige inzet vakleerkrachten	10
2.1 Huidige inzet vakleerkrachten	10
2.2 Afbouw	11
3 Gevolgen van afbouwen	14
3.1 Context van de regeling	14
3.2 Financiering	14
3.3 Activiteiten op school	16
3.4 Personeel	18
4 Verloop van de afbouw	21
4.1 Relatie tussen scholen en gemeente	21
4.2 Bestaande afspraken	22
4.3 Onduidelijkheid regeling	22
5 Conclusie	24
5.1 Knelpunten bij het afbouwen	24
5.2 Bevorderende factoren bij het afbouwen	24
5.3 Gevolgen van de afbouw	25
Bronnen	28

Afbouw vakleerkrachten BRC

Inleiding

Gemeenten hebben de afgelopen jaren de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) op verschillende manieren ingezet. Een daarvan is de inzet van combinatiefunctionarissen als vakleerkracht bewegingsonderwijs in het primair onderwijs. Vanaf 1 januari 2027 is dit niet meer toegestaan. In dit onderzoek combineren we resultaten uit peilingen van de BRC-monitor en de VSG-peiling van mei 2024 met (groeps)interviews om te onderzoeken hoe het gaat met de afbouw van de regeling.

Resultaten

Ruim 40 procent van de gemeenten zette in 2023 vakleerkrachten in vanuit de BRC (in 2022 nog 55%). Deze gemeenten besteden gemiddeld een derde van het totaal aantal fte vanuit de BRC hieraan. Hoe vakleerkrachten vanuit de BRC worden ingezet verschilt sterk, maar er zijn ook overkoepelende thema's:

- Het bewegingsonderwijs wordt straks volledig ondergebracht bij scholen. Zij betalen dit vanuit de lumpsumbekostiging. Er is geen probleem met de uitvoering hiervan, omdat het een wettelijke taak is.
- Extra aanbod op scholen boven op het bewegingsonderwijs staat in sommige gevallen onder druk. Het onderwijs kan of wil dit vaak niet cofinancieren. Er komen vier varianten voor:
 - minder gebruik van de BRC-regeling;
 - meer inzet op andere domeinen van de BRC;
 - behoud van de inzet van combinatiefunctionarissen op scholen door cofinanciering uit eigen middelen van de gemeente;
 - cofinanciering door scholen
- De verbanden tussen gemeente, sport en onderwijs en vakleerkrachten onderling zijn de afgelopen jaren versterkt. In de toekomst kan dit minder worden door de nieuwe regeling. Gemeenten proberen de goede opbrengsten te behouden, maar zoeken nog naar hoe.
- Vakleerkrachten en combinatiefunctionarissen onderwijs zijn nu nog vaak dezelfde persoon die de kinderen zowel op school als in de wijk ziet. Dit wordt als een pluspunt ervaren, maar wordt in sommige gemeenten anders.
- Vakleerkrachten komen in de toekomst vaker bij scholen in dienst of worden door scholen ingehuurd vanuit sportbedrijven.
- De veranderingen in de regeling waren niet voor iedereen helder. Ook tijdens ons onderzoek kwamen we nog verschillende interpretaties tegen. Dit leidt tot vertraging en tot onduidelijkheid in beleid.

Inleiding

Dit onderzoek gaat over de afbouw van de inzet van vakleerkrachten bewegingsonderwijs vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC). In dit eerste hoofdstuk beschrijven we de achtergrond, doelstelling en methode van het onderzoek.

1.1 Achtergrond

Gemeenten kunnen sinds 2008 functionarissen inzetten met cofinanciering van het Rijk. De functionarissen verbinden sport of cultuur met minstens een andere sector, zoals het onderwijs. Ze stimuleren daarmee de deelname aan sport en cultuur. Dit gebeurt vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC).

Het onderwijs is een sector waarin vanaf het begin veel BRC-functionarissen actief zijn. Vanaf de eerste landelijke regeling (Impuls Brede Scholen Sport en Cultuur) hadden functionarissen de taak om meer sociale samenhang te creëren tussen de sectoren onderwijs, sport en cultuur, om zo voor een rijke leeromgeving te zorgen. Daarna is de regeling uitgebreid en verbreed. Gemeenten hebben de regeling de afgelopen jaren op verschillende manieren ingezet (Gómez-Berns et al., 2024). De inzet van BRC-functionarissen als vakleerkracht bewegingsonderwijs is een van die manieren.

De bestuurlijke afspraken over de BRC zijn in 2023 vernieuwd. Sinds 2023 zijn er zes verschillende profielen in de BRC, waarvan de combinatiefunctionaris onderwijs er een is. Deze functionaris zorgt voor verbinding van sport en bewegen met het onderwijs.

Een ander gevolg van de vernieuwde afspraken is dat vanaf 1 januari 2027 de inzet van vakleerkrachten vanuit de BRC niet meer is toegestaan. De reden hierachter is dat de inzet van combinatiefunctionarissen op school expliciet is bedoeld voor beweegaanbod boven op de gymles in onderwijstijd (Sport in de buurt, 2024). Het verplichte bewegingsonderwijs moet het onderwijs zelf organiseren en kan worden betaald vanuit de lumpsumbekostiging.



Hoe werkt de cofinanciering vanuit de BRC?

In de BRC is de bijdrage van het Rijk 40 procent van de totale investering in de combinatiefunctionarissen. Gemeenten zorgen voor de overige 60 procent. Die kunnen zij zelf financieren, of ze kunnen een bijdrage vragen van lokale partijen, zoals het onderwijs.

Normbedrag

In eerdere jaren werd in de BRC uitgegaan van een normbedrag van 50.000 euro per fte. Dat betekent dat het Rijk per fte maximaal 40 procent van het normbedrag vergoedde, ook als de werkelijke kosten hoger lagen. In de nieuwe afspraken van 2023 is het normbedrag losgelaten. Hogere kosten betekenen dat het aantal fte dat kan worden ingezet lager is, maar er wel vergoeding voor is.

1.2 Doelstelling

In de huidige BRC (2023-2026) is bepaald dat de inzet van vakleerkrachten vanuit de BRC niet meer is toegestaan vanaf 1 januari 2027. Tussen 2023 en 2026 hebben gemeenten en scholen de tijd om de eventuele inzet af te bouwen. In dit rapport gaan we in op de huidige omvang van deze inzet, en wat de afbouw betekent voor gemeenten, werkgevers, de functionarissen en het onderwijs.

De hoofdvraag van dit onderzoek is:

'Hoe verloopt de afbouw van de inzet van vakleerkrachten in het bewegingsonderwijs vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties?'

1.3 Methode

We hebben verschillende methoden van dataverzameling gebruikt om deze onderzoeksvraag te beantwoorden. Met vragenlijsten hebben we in kaart gebracht wat de cijfermatige stand van zaken is. Met (groeps)interviews hebben we daarop verdieping aangebracht. Hieronder beschrijven we elke uitvraag kort.

Monitor Brede regeling combinatiefuncties 2023

Deze monitor nemen we jaarlijks af onder gemeenten die deelnemen aan de BRC. Met de monitor houden we bij hoe gemeenten de middelen vanuit de regeling inzetten.

Alle 241 deelnemende gemeenten hebben de vragenlijst over 2023 ingevuld. In het rapport (Gomez Berns et al., 2024) behandelen we de volledige stand van zaken van de BRC, waaronder het aantal vakleerkrachten bewegingsonderwijs. In dit onderzoek verwijzen we regelmatig naar dat rapport. In een aantal gevallen hebben

we een aanvullende analyse op de enquêtedata gedaan. In dat geval verwijzen we naar de monitor zelf.



Meer lezen?

Lees meer over de inzet van buurtsportcoaches en andere BRC-functionarissen in de [Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2023](#).

VSG-peiling mei 2024

Het VSG-panel bestaat uit beleidsmedewerkers sport van gemeenten. Die bevragen we periodiek over verschillende onderwerpen die sport in gemeenten aangaan. In de VSG-peiling van mei 2024 hebben we een aantal vragen gesteld over de afbouw van de inzet van vakleerkrachten. 123 gemeenten hebben de vragenlijst ingevuld. 46 daarvan zetten vakleerkrachten in en hebben de aanvullende vragen daarover ingevuld.

Interviews gemeenten en focusgroep werkgevers

Om het beeld uit de vragenlijsten te verdiepen hebben we in juni en juli 2024 (groeps)interviews gehouden met gemeenten en met werkgevers van BRC-functionarissen. De interviews hadden een semi-gestructureerd kader. Dat betekent dat we ze afnamen aan de hand van een vooraf bepaalde leidraad met onderwerpen en vragen en dat er tijdens het interview ruimte was voor verdieping of aanvulling op de leidraad.

We hebben vijf interviews gehouden met gemeenten over de inzet van vakleerkrachten bewegingsonderwijs in hun gemeente. En over hun visie op het afbouwen van vakleerkrachten vanuit de BRC. Al deze gemeenten zetten op het moment van het interview vakleerkrachten in vanuit de BRC of hebben dit eerder gedaan. Ze bevinden zich in verschillende stadia van afbouw. Daarnaast zijn het gemeenten van verschillende grootte.

Twee gemeenten die we hebben gesproken zijn klaar met afbouwen. Eén gemeente werkt momenteel scenario's uit. Zij kwamen er halverwege 2024 pas achter dat ze moeten afbouwen. Eén gemeente is nog niet begonnen met afbouwen. Zij dachten lange tijd niks te hoeven aanpassen en hopen daar nog steeds op. Eén gemeente heeft een plan van afbouw gemaakt, maar daar is de afbouw niet in goede aarde gevallen bij de scholen. Daardoor hebben de scholen per direct de huidige cofinanciering opgezegd en is dus per direct afgebouwd.

Verder hebben we een groepsinterview gehouden met werkgevers. Vier werkgevers namen deel. Deze werkgevers hebben we geworven uit het BRC-werkgeverspanel. Zij hebben mensen in dienst die (deels) gefinancierd worden vanuit de BRC.

Alle interviews hebben we opgenomen en uitgewerkt in een transcript. Aan de hand hiervan hebben we een thematische inhoudsanalyse uitgevoerd.

Stand van zaken geïnterviewden

We hebben vier werkgevers gesproken. Bij de eerste (kleine) werkgever gaat de afbouw via natuurlijk verloop. Bij de tweede (kleine) werkgever lopen er gesprekken met het beperkte aantal scholen waar het om gaat. Bij (middelgrote) werkgever drie werkt de gemeente op het moment van spreken scenario's uit voor de afbouw. Werkgever vier is een grote werkgever en is mede door de omvang goed op de hoogte van de regelgeving. In verschillende gemeenten waar zij actief zijn, wordt de afbouw op verschillende manieren ingericht.



Vakleerkrachten bewegingsonderwijs

In dit onderzoek spreken we regelmatig over vakleerkrachten. We hebben het hier steeds over de situatie waarin de vakleerkracht iemand is die bewegingsonderwijs geeft en wordt ingezet vanuit de BRC. Voor de leesbaarheid korten we dit in veel gevallen af tot 'vakleerkracht'.

Combinatiefunctionaris (onderwijs)

Ook hebben we het soms over de combinatiefunctionaris (onderwijs). Dit is iemand die vanuit de BRC taken of activiteiten doet op scholen, buiten het bewegingsonderwijs. Een combinatiefunctionaris en een vakleerkracht kunnen dezelfde persoon zijn.



Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we de huidige situatie van inzet en afbouw. We zetten de cijfermatige informatie uit de peilingen uiteen. In hoofdstuk 3 gaan we in op de gevolgen van de nieuwe regeling. In hoofdstuk 4 beschrijven we factoren die van invloed zijn op de afbouw van de inzet van vakleerkrachten. Hoofdstuk 5 bevat de belangrijkste conclusies.

Huidige inzet vakleerkrachten

In dit hoofdstuk presenteren we de uitkomsten van de verschillende vragenlijsten. Dit geeft een cijfermatig beeld van de huidige inzet van vakleerkrachten bewegingsonderwijs vanuit de BRC en laat zien hoe de afbouw op dit moment gaat in gemeenten. Daarnaast schetsen we een beeld van de stand van zaken bij de gemeenten en werkgevers die we gesproken hebben.

2.1 Huidige inzet vakleerkrachten

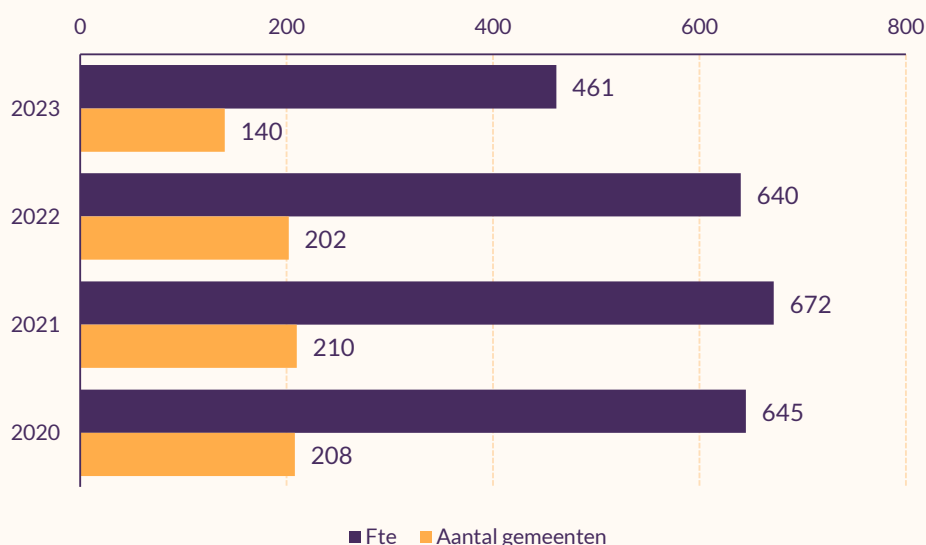
In 2023 zetten 140 gemeenten (41%) functionarissen in als vakleerkracht bewegingsonderwijs ([figuur 2.1](#); Gómez-Berns et al., 2024). In totaal was dit 461 fte. Grote gemeenten (meer dan 75.000 inwoners) zetten minder vaak vakleerkrachten in vanuit de BRC (35%) dan middelgrote (tussen 25.000 en 75.000 inwoners, 44%) of kleine (minder dan 25.000 inwoners, 41%) gemeenten (Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties, 2023).

In vergelijking met 2022 is het aandeel gemeenten dat vakleerkrachten bewegingsonderwijs financiert vanuit de BRC gedaald: van 55 ([Heijnen et al., 2022](#)) naar 41 procent (Gómez-Berns et al., 2024). In 2022 was de nieuwe regelgeving nog niet bekend. In 2023 is dus een duidelijke daling ingezet.

Figuur 2.1

Gerealiseerd aantal fte en aantal personen binnen de BRC op 31 december 2023 en 1 september 2022, 2021, 2020 en 2019

(in aantallen)



Bron: Mulier Instituut, Gomez Berns et al. (2024).

Uit aanvullende analyse op de data van de Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2023 blijkt dat gemeenten die vakleerkrachten financieren vanuit de BRC, gemiddeld bijna een derde (31,5%) van het totale BRC-budget hiervoor inzetten.

Dit percentage verschilt nauwelijks naar gemeentegrootte, maar er zijn wel grote verschillen tussen individuele gemeenten. Gemeenten die vakleerkrachten inzetten, hebben gemiddeld 3,3 fte aan vakleerkrachten vanuit de BRC. In kleine gemeenten gaat het om gemiddeld 1,7 fte, in middelgrote gemeenten om 4,2 fte en in grote gemeenten om 15,9 fte.

2.2 Afbouw

Vanuit de Monitoren Brede Regeling Combinatiefuncties 2022 en 2023 is van de meeste (93%) gemeenten bekend hoeveel fte aan vakleerkrachten ze in 2022 en in 2023 inzetten. Daardoor is een vergelijking mogelijk tussen de jaren.

In bijna de helft (45%) van de gemeenten is de inzet van vakleerkrachten gedaald tussen 2022 en 2023 ([figuur 2.2](#)). In een kwart (26%) van de gemeenten is de inzet gedaald tot nul. De overige gemeenten zetten in 2023 nog wel vakleerkrachten in.

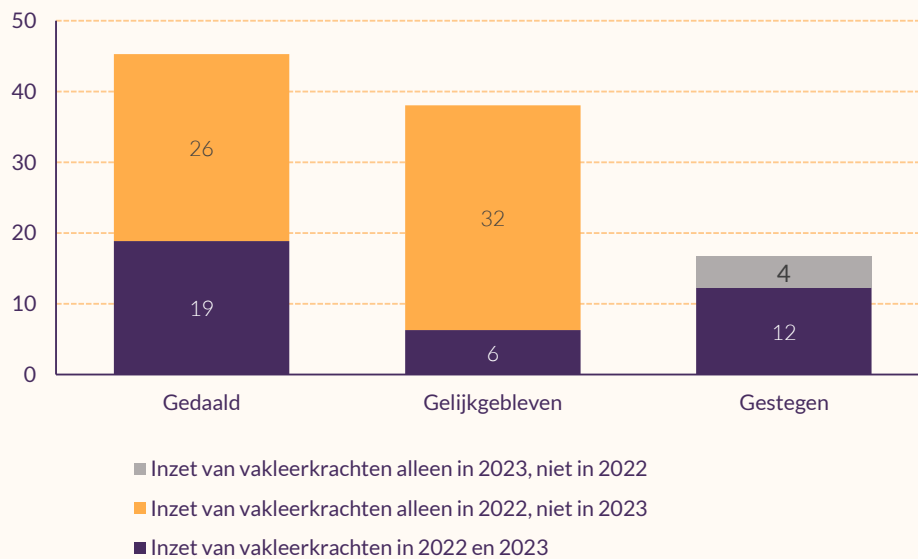
In 38 procent van de gemeenten is de inzet van vakleerkrachten gelijk gebleven. Dit zijn vaak gemeenten die al geen vakleerkrachten inzetten (32%), maar in een aantal gevallen (6%) zijn het ook gemeenten die nog steeds evenveel vakleerkrachten inzetten als een jaar eerder.

Bij 17 procent van de gemeenten is de inzet juist gestegen. Meestal (12%) waren dit gemeenten die vorig jaar ook al vakleerkrachten hadden en waar dat er nu dus meer zijn geworden. In sommige gevallen (4,5%) zijn dit gemeenten die eerder geen vakleerkrachten inzetten vanuit de BRC.

Figuur 2.2

Verandering inzet vakleerkrachten tussen 2022 en 2023

(in procenten, n=140)



Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022 en 2023.

Een andere manier om naar dezelfde gegevens te kijken is door een onderverdeling te maken naar gemeenten die in 2023 wel vakleerkrachten inzetten en gemeenten die dat niet deden.

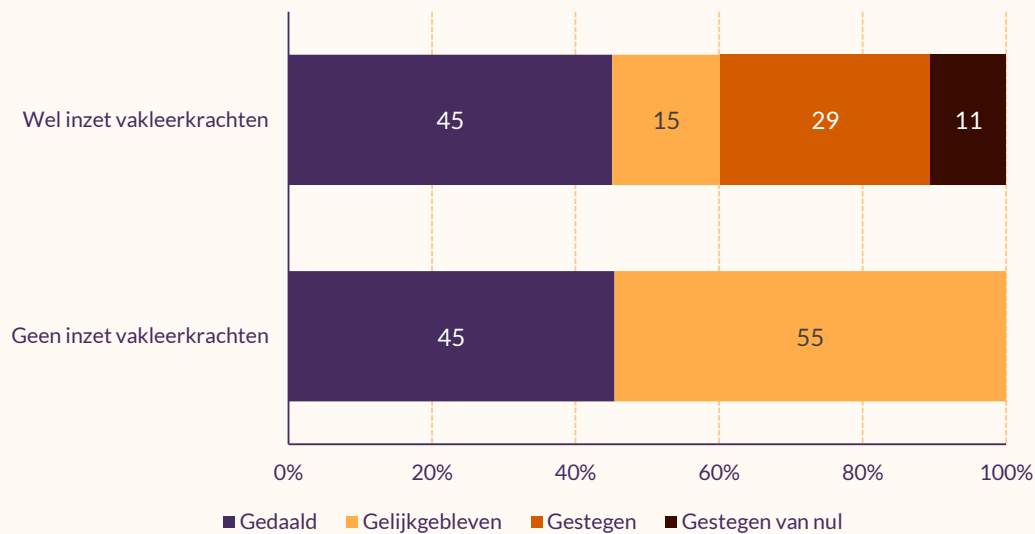
Van de gemeenten die in 2023 wel vakleerkrachten inzetten, is die inzet bij iets minder dan de helft (45%) gedaald ten opzichte van het jaar ervoor. Bij 15 procent is deze gelijk gebleven en bij 40 procent is de inzet gestegen. Deze groep bestaat voor een deel uit gemeenten waar de inzet in 2022 nul was en in 2023 niet meer.

De groep gemeenten die in 2023 geen vakleerkrachten inzette, bestaat voor iets meer dan de helft (55%) uit gemeenten die vorig jaar ook al geen vakleerkrachten inzetten. En voor iets minder dan de helft (45%) uit gemeenten waar de inzet in 2023 tot nul is gedaald.

Figuur 2.3

Verandering inzet vakleerkrachten tussen 2022 en 2023, uitgesplitst naar situatie in 2023

(in procenten, n=140)



Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022 en 2023.

Verloop afbouw

In de VSG-peiling van mei 2024 hebben we gemeenten aan aantal aanvullende vragen gesteld over de afbouw van de regeling. Gemeenten waar het aantal fte vakleerkrachten is afgenomen, geven allemaal als reden de nieuwe BRC-regelgeving. Daarnaast geven enkele gemeenten aan dat ze moeite hebben met het invullen van vacatures en daarom minder vakleerkrachten hebben.

Van de 34 gemeenten waar het aantal fte is toegenomen of gelijk is gebleven, denken twee op de drie dat de afbouw binnen de gestelde termijn gaat lukken. De rest van de gemeenten denkt van niet of weet het nog niet. Het aantal respondenten was overigens laag, dus interpreteer deze cijfers met enige voorzichtigheid.

Van de gemeenten die in de VSG-peiling aangeven dat het gaat lukken om af te bouwen, zegt meer dan de helft dat de afbouw al is geregeld met ingang van volgend schooljaar (2024/'25) of het schooljaar daarna (2025/'26). Zo zegt een gemeente: **'we hebben alle schoolbesturen geïnformeerd. Huidig schooljaar is het laatste jaar dat de regeling geldt.'**

Gemeenten die aangeven dat het niet gaat lukken om af te bouwen, geven vaak aan dat dat de gemeente of de scholen de afbouw ongewenst vinden: **'Mede door de BRC hebben wij het niveau van het bewegingsonderwijs enorm omhoog gehaald en wij vinden het een ongewenste situatie om deze winst te vergoien'.**

Gevolgen van afbouwen

In dit hoofdstuk gaan we in op de gevolgen van het afbouwen. Voor de financiering, de activiteiten op school en het personeel. Dit hoofdstuk is het resultaat van de interviews met gemeenten en werkgevers.

3.1 Context van de regeling

De inzet van de vakleerkracht

De inzet als vakleerkracht werkt zo: de combinatiefunctionaris onderwijs werkt (een deel van de tijd) op school als vakdocent bewegingsonderwijs. Daarnaast kan deze functionaris iemand zijn die op school extra activiteiten organiseert, bijvoorbeeld in de pauze of tijdens andere lessen. Ook kan deze verbinding leggen met organisaties buiten het onderwijs. De functionaris kan daarnaast buitenschoolse activiteiten organiseren, bijvoorbeeld in de wijk.

De accenten die gemeenten leggen zijn heel verschillend. Het komt ook voor dat de combinatiefunctionaris alleen als vakleerkracht werkt.

Cofinanciering

In veel gemeenten is het in de situatie voor afbouw zo dat de scholen een bijdrage leveren voor de cofinanciering van functionarissen op scholen. De BRC-subsidie van het Rijk dekt de kosten voor 40 procent, en voor de overige 60 procent is de gemeente verantwoordelijk.

Vaak betalen scholen dit bedrag aan de gemeente (zie paragraaf 1.1). Er zijn ook gemeenten waar de scholen een kleiner of groter aandeel bijdragen en gevallen waar de gemeente de overige 60 procent betaalt.

3.2 Financiering

We beschrijven eerst de gevolgen voor de financiering. Hoewel de manier waarop gemeenten de BRC en de inzet van vakleerkrachten bekostigen heel divers is, zien we ook overeenkomsten.

In situatie na afbouw gebeuren er twee dingen. Ten eerste organiseert en financiert het onderwijs de vakdocent bewegingsonderwijs zelf. De gemeente is daar geen partij in. Het onderwijs betaalt de gemeente niet meer voor de inzet van de vakleerkracht, maar heeft deze bijvoorbeeld zelf in dienst of huurt die via een externe partij in.

De tweede ontwikkeling gaat over de inzet buiten onderwijstijd. Het blijft mogelijk om deze inzet vanuit de BRC te financieren. In dat geval betaalt het Rijk 40 procent, en moet lokaal de overige 60 procent worden bijgedragen.

Grofweg zijn er vier varianten die de situatie na afbouw omschrijven.

- **Behoud inzet combinatiefunctionaris onderwijs door cofinanciering vanuit onderwijs**

De eerste optie is dat scholen de inzet van de combinatiefunctionaris op activiteiten buiten de gymles op school blijven cofinancieren. Maar uit de gesprekken met gemeenten en werkgevers blijkt dat veel scholen geen cofinanciering kunnen of willen betalen voor de inzet buiten onderwijstijd. Sommige gemeenten en werkgevers zeggen dat scholen daar in principe geld voor hebben vanuit de lumpsumbekostiging, maar dat scholen andere keuzes maken.¹ We hebben ook een werkgever gesproken waar dit wel voorkomt.

- **Behoud inzet combinatiefunctionaris onderwijs door cofinanciering uit eigen middelen gemeente**

Een tweede optie is dat de gemeente de cofinanciering op zich neemt in plaats van de school, waardoor de extra activiteiten op scholen worden behouden. Gemeenten kunnen hier financiering vanuit verschillende beleidsterreinen voor inzetten.

Eén van de gemeenten die wij spraken geeft aan dit voor een klein deel te blijven doen, namelijk voor de coördinatie en afstemming tussen schoolse en buitenschoolse activiteiten.

Een andere gemeente heeft een uitgebreid programma voor de gezondheidsbevordering van de jeugd. Dit financieren ze niet enkel vanuit de BRC, maar vanuit meer structurele middelen uit bijvoorbeeld GALA of JOGG:

'Wij staan er financieel best goed voor. We zijn goed met het budget omgegaan en er zijn meer beleidsterreinen die cofinancieren, want we bedienen niet alleen sport, maar ook onderwijs, jeugd en gezondheid. Het programma wordt niet alleen gefinancierd door de 40% cofinanciering. We hebben meer structurele gelden. Dus het zou niet in elkaar storten als de huidige structuur niet meer kan, maar dan zouden we wel met de bestuurders in gesprek moeten gaan.'

- **Meer inzet op andere domeinen van de BRC**

Als een school geen cofinanciering meer betaalt en de gemeente de kosten niet (volledig) uit eigen middelen opvangt, maar er wel andere partijen zijn die willen cofinancieren, kan de focus verschuiven naar een ander domein, bijvoorbeeld welzijn. Combinatiefunctionarissen worden dan dus ingezet op andere BRC-profielen.

Zo gaat de welzijnssector in een gemeente die we spraken meer cofinanciering bijdragen, waardoor er meer functionarissen kunnen worden ingezet op welzijnsdoelen. De gemeente geeft wel aan dat dit lastig is gezien verwachte bezuinigingen.

¹ We hebben in dit onderzoek geen scholen gesproken.

Een andere gemeente geeft aan dat ze zowel op andere domeinen inzetten als dat de gemeente zelf meer bijdraagt:

'Klein deel van de BRC werd ingezet voor bewegingsonderwijs. [...] Dat is nu verplaatst naar de buurtsport. Kleine extra bijdrage vanuit de gemeente voor buurtsport in de wijk en de cofinanciering vanuit de andere partijen (welzijn en cultuur) iets hoger geworden. Cofinanciering vanuit onderwijs valt weg.'

● Minder gebruik BRC-regeling

Als een school geen cofinanciering meer betaalt voor inzet van een combinatiefunctionaris op school, de gemeente de kosten niet uit eigen middelen opvangt en er geen andere partijen zijn die willen cofinancieren, wordt er in totaal minder gebruik gemaakt van de BRC. Er wordt dan minder georganiseerd op scholen. Dat wordt niet vervangen door activiteiten in andere sectoren.

Dit noemt een aantal gemeenten als optie, zeker vooruitkijkend naar 2026. In dat jaar verwachten gemeenten breed te moeten bezuinigen vanwege veranderingen in financiële regelgeving vanuit het Rijk. Gevolg daarvan is dat gemeenten mogelijk minder functionarissen inzetten in hun gemeente. Een gemeente geeft aan:

'Dat is voor een gemeente heel fors. We zien daar grote uitdagingen in. Zeker gezien het ravijnjaar dat we op ons af zien komen. Het is de vraag of de gemeenteraad hier extra middelen voor wil vrijmaken. Misschien kunnen we straks minder inzetten dan we zouden willen.'

3.3 Activiteiten op school

Gymles

Een belangrijke vraag bij het onderwerp afbouw van vakleerkrachten vanuit de BRC is wat de gevolgen zijn voor het bewegingsonderwijs. Uit de interviews komt naar voren dat het bewegingsonderwijs hoe dan ook doorgang vindt. Het is een wettelijke taak die duidelijk belegd is bij het onderwijs. De geïnterviewden zijn allen van mening dat scholen hier, ook als dit niet meer vanuit de BRC kan worden vergoed, geld voor vrijmaken vanuit de lumpsumbekostiging.

Beweegactiviteiten op en rond school

De sport- en beweegactiviteiten op en rond school, buiten de gymles, komen volgens de geïnterviewden wel onder druk te staan als de vakleerkracht bewegingsonderwijs niet meer vergoed wordt vanuit de BRC. Ze geven aan dat de combinatiefunctionaris in de situatie voor afbouw vaak zorgt voor zowel de gymles als de aanvullende activiteiten. Hierbij is er aandacht voor sport, bewegen en gezondheid tijdens reguliere lessen, activiteiten in de pauzes, naschoolse activiteiten en losse evenementen of toernooien.

In de nieuwe situatie wordt dit volgens een deel van gemeenten en werkgevers minder. Dit komt door de financiering, waarover we meer hebben uitgelegd in de vorige paragraaf. Het gevolg is in die gevallen dat de combinatiefunctionaris minder of niet meer op scholen aanwezig is en er minder activiteiten worden georganiseerd op scholen:

'Of minder doen, of meer geld vinden bij GALA of valpreventie. Vooral naschools/buitenschools blijven doen. In de wijk, toernooien etc. Maar minder op de school qua pauzegym of andere activiteiten.'

Zoals in de vorige paragraaf besproken verschuift in een deel van de gemeenten de aandacht naar andere BRC-domeinen, zoals welzijn of wijk sport. In andere gemeenten wordt er in totaal minder vanuit de BRC georganiseerd. Een werkgever zegt hierover:

'De feitelijke afbouw van de buurtsportcoach in het onderwijs gaat wel lukken. Dat hoor ik nu bij iedereen [...]. Commerciële bureaus blijven worden ingehuurd. Bewegingsonderwijs zal niet wegvallen. Maar het heeft wel veel meer effect op de uitvoering van de regeling dan dat we voorzien hadden.'

Verbinding met organisaties buiten school

Uit de interviews blijkt dat de BRC eraan heeft bijgedragen dat er een koppeling is gemaakt tussen de scholen en andere domeinen, zoals de wijk en welzijn. Ook het onderwijs en de gemeente werken meer samen. Deze verbindingen zijn waardevol en een mooie opbrengst van de inzet van de functionarissen op school. Gemeenten en werkgevers willen deze positieve effecten niet verliezen.

Het risico om de verbinding te verliezen komt doordat er in de situatie na afbouw in veel gevallen minder financiering is voor deze taken (zie paragraaf 3.2). En doordat de vakleerkrachten vaker in dienst komen van de school en minder contacten hebben met de gemeente en andere organisaties (zie paragraaf 3.4). Een werkgever zegt hierover:

'Situatie na 2026 is dat wij helemaal weg zijn. Helemaal ingestort, de structuur die er nu staat. Dat komt omdat we die extra financiering vanuit andere partijen niet voor elkaar krijgen. Wij halen veel verenigingen binnen onder schooltijd, we zijn de verbinder tussen school en verenigingen. In de toekomst zal iemand even een uurtje ingevlogen gaan worden, maar is er niet echt verbinding.'

Gemeenten die wij spraken zijn deels nog zoekende naar hoe ze deze verbinding kunnen blijven realiseren. Eén gemeente doet dit door met buitenschoolse activiteiten en activiteiten in schoolvakanties aan te sluiten bij wat scholen zelf al

doen. Scholen krijgen vanuit de BRC budget om dit te coördineren. Die gemeente zegt:

'Wij vragen van de scholen: wat organiseren jullie, wat hebben jullie liggen? Zo kunnen we gebruik maken van de verbanden en lijntjes die er al zijn. Wij kunnen dat overnemen voor buitenschools. De vakdocent heeft wel extra tijd om naast de gymles dit soort dingen te regelen. We dachten dat ze er 3-4 uur per week mee bezig zijn.'

3.4 Personeel

De verandering in regelgeving heeft ook effect op het personeel. Dit gaat om de verbinding, het dienstverband en de aantrekkelijkheid van de functie.

Verbinding

Combinatiefunctionarissen onderwijs zijn in de situatie voor afbouw op verschillende plekken in dienst. Volgens de geïnterviewden komt een dienstverband bij de gemeente of het sportbedrijf het meest voor. Maar ze noemden ook andere varianten: bij een welzijnsorganisatie, een samenwerkingsverband primair onderwijs of een school. Het belangrijkste onderscheid daarbij is of ze wel of niet bij een school in dienst zijn.

Als de combinatiefunctionarissen in dienst zijn van een gemeente of sportbedrijf, komen ze met elkaar in contact via de werkgever. Soms werkt één persoon voor meerdere scholen. Door het onderlinge contact kunnen ze kennis en expertise met elkaar opbouwen en uitwisselen. Ze kunnen vanuit deze positie bijvoorbeeld beter filteren in het aanbod van initiatieven en onderzoeken op sport- en beweegvlak dan een school(bestuur) alleen kan, geeft een gemeente aan:

'Je moet de vraag stellen: wat is de rol van de vakleerkracht op school, buiten het bewegingsonderwijs [...] Zo hebben ze ook contact met de JOGG-regisseur over bijvoorbeeld voedingsbeleid, traktatiebeleid of drinkwaterbeleid. Ze zijn de spin in het web om alle gezondheidsbevorderende initiatieven in het land te filteren en implementeren. Scholen kunnen dat filteren vaak niet.'

Ook maakt deze constructie het mogelijk om verbinding te leggen tussen het onderwijs en andere domeinen, omdat ze zowel op school als in de wijk werken en andere taken doen naast de taken als vakdocent bewegingsonderwijs. Daarnaast kunnen functionarissen die in dienst zijn van de gemeente zorgen voor contacten tussen gemeente en onderwijs, en vanuit deze positie de doelen van de gemeente goed uitdragen. Werkgevers die we spraken, geven aan dat de inzet van vakleerkrachten bijdraagt aan verbinding tussen buiten- en binnenschoolse activiteiten en zorgt voor meer samenwerking.

Een deel van de geïnterviewden vreest dat deze positieve effecten onder druk komen te staan. Vakleerkrachten komen vaker in dienst van de school en hebben in dat geval minder contact met de gemeente of het sportbedrijf en ook minder met elkaar. Uitwisseling en verbinding zijn dan minder makkelijk te organiseren en vormen bovendien een minder expliciet onderdeel van het takenpakket. Een gemeente zegt hierover:

'Een medewerker bij ons wordt vanuit ons team gevoed, gecoacht, betaald en aangenomen. Die moet de gemeentelijke doelstellingen vanuit eigenaarschap en draagvlak daar laten landen. Vakleerkrachten in dienst van de onderwijsstichting krijgen geen begeleiding vanuit de school. Schoolbestuurders hebben geen kennis over wat het vraagt om een gezondheidsbevorderend klimaat in te richten.'

Een ander deel van de geïnterviewden denkt dat ze deze positieve ontwikkeling kunnen meenemen in de toekomst. Daar moet dan wel bewust voor gekozen worden:

'Het mooie van de buurtsportcoach als combinatiefunctionaris is het maken van de koppeling met welzijn, onderwijs en de wijk. Dat willen we niet verliezen. Dat hebben we versterkt en iets uitgebreid en nieuwe afspraken met het onderwijs gemaakt. We hebben aanwezigheid op school, maar uiteindelijk pakt de school iets meer verantwoordelijk op.'

Andere gemeenten zijn nog wel zoekende hoe ze dat kunnen realiseren. Een gemeente zegt hierover:

'Hopen dat de regelgeving nu duidelijk is en komende tijd zo blijft, zodat we ergens mee kunnen werken. Niet weer veranderen. De goede dingen die we hadden meenemen en dat andere partijen het effect inzien van het inhuren van deze krachten. Meeliften op regionale samenwerking. Dan ga ik ervan uit dat we een goede oplossing vinden en dat we daar jaren mee vooruit kunnen.'

Combinatiefunctionaris onderwijs en vakleerkracht zelfde persoon

In de situatie voor afbouw is de vakleerkracht en de combinatiefunctionaris onderwijs vaak dezelfde persoon. Zo is buitenschools – in de wijk – en op school hetzelfde gezicht het aanspreekpunt. Dat is waardevol volgens zowel werkgevers als gemeenten. Volgens de meeste geïnterviewden wordt dat anders. Een werkgever zegt hierover:

'Inzet vakleerkrachten via een sportbedrijf is waardevol. Rust binnen de school en goed voor de kwaliteit. Leerkrachten zien kinderen op school en in de wijk.'

Dienstverband

Zoals gezegd, zijn vakleerkrachten in de oude situatie vaak in dienst van de gemeente of een sportbedrijf. Gemeenten en werkgevers die we gesproken hebben, verschillen in aanpak voor de nieuwe situatie. In een deel van de gemeenten komen vakleerkrachten in dienst van de school.

In sommige gemeenten is het plan dat de vakleerkrachten in dienst blijven bij het sportbedrijf of de welzijnsorganisatie. Het is dan de bedoeling dat scholen hen kunnen inhuren voor het bewegingsonderwijs, al dan niet in combinatie met taken vanuit de BRC. Inhuur kan overigens formeel niet volgens de cao onderwijs, omdat structureel werk ingevuld moet worden door personeel dat in dienst is (Sport in de buurt, 2024).

Aantrekkelijkheid functie

Volgens een deel van de respondenten is het aantrekkelijker om als vakleerkracht te werken in dienst van het onderwijs dan om als combinatiefunctionaris te werken. Het salaris van de cao onderwijs is hoger dan dat van de cao sport, en buiten schooltijd (vakanties, weekenden) ben je vrij. Een voordeel kan ook zijn dat je als vakleerkracht wordt opgenomen in het team van de school:

'Het is een leuke baan, om in een team van een school te vallen. Maar je team van mede-experts raak je dan kwijt.'

Een aanstelling bij een gemeente of sportbedrijf geeft functionarissen in de situatie voor afbouw de mogelijkheid om een groot contract te krijgen en op meerdere plekken ingezet te worden, in het onderwijs en daarbuiten. In de situatie na de afbouw nemen de mogelijkheden om taken binnen het onderwijs te doen af voor iemand die bij een gemeente of sportbedrijf werkt. Een werkgever geeft aan:

'Doordat dit ontstaan is, zijn er ook partijen die vakleerkrachten in dienst hebben die op verschillende kleine scholen kan werken. De vakleerkracht heeft zo ook een groter (vast) contract bij een partij. Het ontstaan van dit soort bureaus is ook een positief side-effect.'

Niet iedere vakdocent is een verbinder en coördinator. Ook is niet iedere functionaris iemand die zich volledig wil toewijden op bewegingsonderwijs. Daarover zegt een werkgever:

'De mensen die weggaan en voor een school gaan werken, dat zijn mensen die kiezen voor goede arbeidsvoorwaarden en helemaal worden opgenomen in het schoolteam. De mensen die bij het sportbedrijf blijven met een ALO-achtergrond, die doen dat met passie en zien het belang van de werkzaamheden naast bewegingsonderwijs, zoals leefstijl, evenementen etc.'

Verloop van de afbouw

Er zijn verschillende factoren die meespelen in hoe de afbouw van vakleerkrachten verloopt. Die bespreken we in dit hoofdstuk. De belangrijkste factoren zijn communicatie en de relatie met scholen, lopende convenanten en afspraken, en onduidelijkheid over de nieuwe regeling. Dit hoofdstuk is het resultaat van de interviews en focusgroep.

4.1 Relatie tussen scholen en gemeente

De relatie van gemeenten met scholen lijkt een rol te spelen in hoe de afbouw van de regeling verloopt. Twee gemeenten waarin de afbouw al vanaf schooljaar 2024/25 rond is, geven aan dat zij op goede voet staan met de scholen en schoolbesturen. Het gevoel samen te werken aan de ambities voor het onderwijs helpt daarbij, net als tijdige communicatie richting scholen en helder verwachtingsmanagement. In de gemeenten waar de relatie goed is, wordt het als een relatief kleine aanpassing ervaren. Zo zegt een gemeente:

'[We hebben een] goede relatie met scholen door verschillende factoren. De afgelopen tijd zijn partnerschap en communicatie bevorderd en visie en ambitie verstevigd. Laatste jaren gewerkt vanuit het gevoel dat ieder vanuit zijn eigen rol rond het onderwijs samen iets wil doen. Dan is de aanpassing: het doet pijn, maar we gaan het doen.'

In een gemeente waarin minder wederzijds begrip is tussen de scholen en de gemeente, wordt de afbouw als een probleem ervaren. Terwijl de inhoud van de afbouwregeling niet veel afwijkt van gemeenten waar het wel soepel loopt. In één gemeente die we spraken, hebben scholen per direct de cofinanciering opgezegd uit onvrede met de afbouwregeling. Hiermee laten ze financieringsmogelijkheden vanuit de BRC liggen die op dit moment mogelijk zijn.

'Eerst was er geen reactie en daarna ben ik gebeld door een schooldirecteur die de cofinanciering voor alle scholen van het bestuur niet meer wilde betalen. [...] Ze hebben gedacht: "Als we zeggen dat we het niet doen, dan komt de gemeente wel terug met een ander voorstel." Maar dat komt niet.'

Tot slot geeft een (kleine) gemeente aan dat het voor kleine gemeenten moeilijk is externe partijen ervan te overtuigen om mee te doen aan cofinanciering:

'Van belang om mee te geven dat het voor kleine gemeenten moeilijk is om partijen mee te krijgen en in te laten kopen/gebruik te laten maken van buurtsportcoaches. Er wordt veel van kleine gemeenten gevraagd, zeker als ze geen sportbedrijf hebben.'

4.2 Bestaande afspraken

Gemeenten maken afspraken met andere partijen voor de langere termijn. Verandering van regelgeving kan dat beïnvloeden. Convenanten zijn een manier om commitment te creëren onder een bredere groep organisaties. Met het convenant leg je voor de middellange termijn vast wat iedereen gaat doen op een thema. Hierop moeten terugkomen is onwenselijk voor de continuïteit.

Zo is er een gemeente die een relatief nieuw (en dus nog langlopend) convenant heeft gesloten met scholen, welzijn en andere lokale organisaties. In dit convenant hebben de betrokken partijen afgesproken dat ze samen gaan werken aan een gezondheidsbevorderend klimaat voor kinderen tot 12 jaar. Daarnaast doet deze gemeente mee aan onderzoek over bewegen op school. Ze willen daar graag uitvoering aan blijven geven, omdat het meerjarenplannen zijn die al in gang zijn gezet. De inzet van de combinatiefunctionarissen nu veranderen verstoort deze plannen.

'Er is voor de komende vijf jaar een convenant afgesloten met GGD, JOGG, gezonde schoolaanpak, onderwijsstichtingen en kinderopvangorganisaties waarin is afgesproken dat in deze constructie gebouwd gaat worden aan een gezondheidsbevorderend klimaat voor doelgroep 0-12 jaar. We doen mee aan meerdere onderzoeken van [de hogeschool]. Dit is een duurzaam programma waar we verder aan willen bouwen. Als we de constructie moeten aanpassen dan gaat dat geen positief effect hebben.'

Ook een andere gemeente had een convenant gesloten, maar kan dit nu niet vernieuwen, omdat ze nog niet weten op welke manier ze gaan afbouwen.

'Het convenant is met de onderwijspartijen, een welzijnsorganisatie, een zorginstelling en de gemeente. Die wilden we vorig jaar opnieuw vast laten stellen, maar toen kwamen we er achter dat we wat aan moesten passen aan de regeling. Dus het oude convenant loopt nog door. Door de ontwikkeling hebben we het hernieuwen even op een laag pitje staan. De partijen weten de reden hiervan. Gezien de ontwikkelingen is het de vraag of het straks terugkomt.'

4.3 Onduidelijkheid regeling

Verschillende gemeenten en werkgevers die wij spraken, geven aan dat de afbouwregeling voor hen onduidelijk is of was. De verwarring gaat vaak over de

interpretatie van de procentuele verdeling van de financiering van de BRC-regeling. Zie paragraaf 1.1 voor uitleg over de regeling.

Sommige gemeenten en werkgevers hebben de BRC-regeling zo geïnterpreteerd dat scholen het bewegingsonderwijs al zelf betalen door de 60 procent cofinanciering die zij leveren. De 40 procent Rijksbijdrage is dan voor de extra's buiten het bewegingsonderwijs. Organisaties die het zo interpreteren, hebben de overtuiging dat de huidige situatie kan blijven bestaan, omdat het Rijk niet meebetaalt aan het bewegingsonderwijs.

Maar deze interpretatie is onjuist (Sport in de buurt, 2024). Na het afbouwen moet namelijk de hele investering voor de BRC (zowel de Rijksbijdrage als de cofinanciering) worden ingezet voor extra activiteiten buiten het bewegingsonderwijs. Dit betekent dat gemeente, school of andere lokale partijen voor activiteiten zoals pauzesport ook 60 procent moeten betalen.

Een grote gemeente geeft aan dat bovengenoemde uitleg op dit moment is hoe ze de nieuwe regeling interpreteren en dat ze ervan uitgaan dat zij de inzet van vakleerkrachten niet hoeven af te bouwen.

Een kleine gemeente geeft aan dat ze de regeling anders begrepen hebben, maar dat ze wel een jaar voorbereidingstijd zijn verloren aan de onjuiste interpretatie:

'Pas in maart 2024 [was er] echt duidelijkheid over [de] noodzaak tot afbouw. Het was zo opgevat dat de 40% buiten de gymles werd ingezet, en dat is ook zo, want de 60% is voor de gymles.'

Ook kleinere werkgeversorganisaties geven aan dat zij pas later begrepen hoe de regeling bedoeld werd.

Aan de andere kant was het niet voor iedere partij onduidelijk. Bijvoorbeeld voor de grote werkgeversorganisatie en twee gemeenten. Eén van hen geeft aan dat de inzet van vakleerkrachten vanuit de BRC nooit de bedoeling is geweest. Anderen geven aan dat zij vanaf de eerste aankondiging begrepen hoe de nieuwe regeling bedoeld was.

Conclusie

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste conclusies van het onderzoek: de grootste knelpunten bij het afbouwen van de inzet van vakleerkrachten vanuit de BRC, de factoren die de afbouw bevorderen, en de gevolgen van de afbouw.

5.1 Knelpunten bij het afbouwen

De meeste gemeenten zijn voortvarend begonnen met het afbouwen van de inzet van vakleerkrachten bewegingsonderwijs vanuit de BRC. Waar in de regeling staat dat gemeenten een afbouwtermijn hebben tot en met 2026, is tussen 2022 en 2023 in Nederland al 179 fte vakleerkrachten bewegingsonderwijs minder ingezet vanuit de BRC. Van de gemeenten die nog niet begonnen zijn met afbouwen, denken twee op de drie denkt dat de afbouw binnen de gestelde termijn gaat lukken. Maar toch ervaren veel scholen en gemeenten nog knelpunten.

Regels verschillend geïnterpreteerd

Wat op verschillende plekken een probleem blijkt bij het afbouwen, is dat gemeenten de regels rondom de financiering van de BRC-regeling niet overal goed interpreteren. Hierdoor zijn sommige gemeenten niet of later begonnen met afbouwen. Hoewel hier informatie over beschikbaar is², lijkt deze nog niet bij iedereen bekend te zijn.

Langlopende afspraken in de knel

Een ander knelpunt is dat in sommige gemeenten de eis om af te bouwen haaks staat op langlopende bestaande afspraken met lokale partners. Gemeenten en werkgevers vinden het belangrijk dat de opgebouwde verbinding en samenwerking met scholen behouden blijft. Doelen zoals het bevorderen van de gezondheid van kinderen liggen daaraan ten grondslag, en het behalen van die doelen vergt een lange adem.

Daarom is het belangrijk daar rekening mee te houden. Mogelijk kunnen gemeenten waar dat speelt, hulp krijgen van bijvoorbeeld de VSG om te zorgen dat de afbouw niet leidt tot te veel verstoring van bestaande afspraken.

5.2 Bevorderende factoren bij het afbouwen

De gemeenten waar de afbouw wel voorspoedig gaat, en werkgevers die al een goed afbouwproces hebben doorlopen, noemen verschillende factoren waardoor het bij hen zo voorspoedig ging.

² Bijvoorbeeld in de factsheet 'Afbouw inzet Brede Regeling Combinatiefuncties voor bewegingsonderwijs' van Sport in de buurt.

Opgebouwde verbinding

De verbinding tussen het onderwijs, de wijk en de gemeente die de afgelopen jaren op veel plekken ontstaan is, blijkt waardevol voor de doelen op gebied van gezondheid, bewegen en sport voor de jeugd. De BRC-regeling kan hier nog steeds aan bijdragen, zij het soms op een andere manier. Gemeenten die hier een duidelijk beeld bij hebben, gaan makkelijker tot afbouw over.

Goede relatie tussen scholen en gemeente

Een goede relatie tussen scholen en gemeente lijkt een goede basis om met elkaar in gesprek te gaan over veranderingen. Op plekken waar de onderlinge relaties goed zijn, is het makkelijker om een gezamenlijke oplossing te vinden waar iedereen vertrouwen in heeft dan op plekken waar de verhoudingen minder goed zijn.

5.3 Gevolgen van de afbouw

Gevolgen voor activiteiten op school

Op sommige scholen is een belangrijk gevolg van de afbouw dat er minder sport- en beweegactiviteiten op school worden aangeboden buiten de gymles om. Deze activiteiten organiseert de combinatiefunctionaris nu. Die combineert deze activiteiten met het geven van gymles en wordt betaald vanuit de BRC. Als door de veranderingen geen cofinanciering meer gevonden wordt voor de activiteiten buiten de gymles om, valt dit weg.

Gevolgen voor verbinding tussen school en andere organisaties

Voor verbindingen tussen scholen en andere organisaties in de wijk/gemeente geldt hetzelfde als voor activiteiten op school. Op sommige scholen is na de afbouw waarschijnlijk geen inzet meer op sport en bewegen naast de gymles. Dat betekent dat het werk dat de combinatiefunctionaris deed in het leggen van verbindingen met andere organisaties wegvalt.

Op de scholen waar dit het geval is, kan wellicht nog worden voortgeborduurd op eerder tot stand gebrachte verbindingen. Maar het lijkt waarschijnlijk dat dit in de loop van de tijd minder wordt.

Gevolgen voor functionarissen zelf

Natuurlijk zullen degenen die op dit moment gymlessen op scholen verzorgen en betaald worden vanuit de BRC, veel merken van de veranderingen. Maar het is heel afhankelijk van de lokale situatie wat iemand meemaakt:

- Iemand kan een andere werkgever krijgen (bijv. in dienst gaat bij de school en niet meer bij het sportbedrijf).
- Iemand kan andere taken krijgen (bijv. alleen nog maar gymles geven en geen buitenschoolse activiteiten meer organiseren).
- Afhankelijk van de affiniteit van de functionaris kan het beroep aantrekkelijker of minder aantrekkelijk worden.
- Afhankelijk van de werkgever heeft iemand wel of geen directe collega's (meer) met hetzelfde takenpakket.

- De arbeidsvoorwaarden kunnen veranderen als de werkgever verandert, omdat er verschillen zijn tussen de cao sport en de cao onderwijs.

Gevolgen voor de inzet van BRC-functionarissen

De afbouw heeft in sommige gemeenten tot gevolg dat de hele BRC minder ingezet wordt, omdat de cofinanciering niet door andere domeinen wordt overgenomen. Vooral kleine gemeenten hebben er moeite mee om externe partijen te interesseren in cofinanciering.

Onderzoek naar de impact van het hoofdlijnenakkoord (Geurink et al., 2024) op sportbeleid laat zien dat gemeenten bij verminderde financiering al snel denken aan bezuinigingen op de BRC.



Bronnen

Sport in de buurt (2024). *Afbouw inzet Brede Regeling Combinatiefuncties voor bewegingsonderwijs*. <https://sportindebuurt.nl/dA/cb1729a2b7>

Gómez-Berns, A., Van Stam, W., Keijzer, M., & Baggen, W. (2024). *Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2023*. Mulier Instituut.

Heijnen, E., Van Stam, W., Gómez Berns, A., & Vrieswijk, S. (2023). *Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022*. Mulier Instituut.

Geurink, N., Kools, M., & Hoekman, R. (2024). *De impact van het hoofdlijnenakkoord op gemeentelijk sportbeleid*. Mulier Instituut.

Marleen Kools
m.kools@mulierinstituut.nl

Wikke van Stam
w.vanstam@mulierinstituut.nl